

Impressieverslag DS-colleges werkconferentie 3 juli 2020 Energiehuis

Opening en welkom

[] opent deze 2^e conferentie over de toekomst van de regionale samenwerking, die vanwege het Corona-virus verzet is van april naar 3 juli. Zoals in de vorige werkconferentie op 14 februari jl. werd geconstateerd moeten we blijven redeneren vanuit de inhoud en niet vanuit de structuur. Tijdens de vorige conferentie ontstond goede energie, laten we dat vasthouden en hierop voortborduren. Alle raden hebben de toekomstige regionale samenwerking zo goed mogelijk besproken en bandbreedte aan hun colleges meegegeven. Ook zijn de mogelijkheden voor maatwerk onderzocht door de portefeuillehouders sociaal onder leiding van wethouder Peter Heijkoop. De opgave is nu om samen een nieuwe koers uit te zetten. Niet iets moois afbreken, maar toekomstbestendige samenwerking nastreven. We hebben de ingrediënten, gaan nu de taart bakken en op de 3^e conferentie zullen we de kers erop zetten. Dagvoorzitter []

[] heet iedereen welkom en licht het doel van de werkconferentie nog eens toe. Inhoud is leidend, de gekozen structuur kan helpend zijn maar ook remmend. Peter Heijkoop heeft een rondje maatwerk gedaan. We moeten met elkaar wel tempo vasthouden, vandaag moeten we proberen te trechteren. Na een [filmpje](#) over het goede gesprek van [] wat door velen wordt herkend en aan actualiteit nog niets heeft ingeboet, is de vloer aan Peter Heijkoop.

Maatwerk

De Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) functioneert robuust en efficiënt, we hebben daarmee veel geld bespaard en konden de financiële discussie in tegenstelling tot andere Nederlandse gemeenten uitstellen. Nu is vanuit financiën wel meer urgentie. Mooi voorbeeld van wat goed gaat is beschermd wonen met zelfs overschotten. Bij weinig geld echter zijn andere keuzes nodig. We moeten het goede behouden en doorontwikkeling van het sturingsmodel nastreven. Regionaal gezamenlijk beleid is belangrijk, maar er is tevens behoefte aan lokale beleidsruimte. Integraliteit in het sociaal domein is belangrijk, dus ook met Jeugd, waarbij we krachten kunnen bundelen. Er is goed contact met collega's uit Hoeksche Waard, Molenlanden en Gorinchem. De wethouders en de lokale raden willen aan de voorkant kunnen sturen en dat staat op gespannen voet met een Drechttraad. De keuze is vanuit de portefeuillehouders sociaal teruggebracht naar twee sturingsopties: 1. klassieke GR en 2. centrum/service gemeente. Zorg dat snel en zorgvuldig een besluit wordt genomen over de toekomstige governance zodat 2021 het overgangsjaar is richting het nieuwe model.

Pitches

Elk Drechtsteden college verwoordt vervolgens in een pitch van 5 minuten hun standpunt binnen de bandbreedte van hun lokale raad. [] vat daarna de pitches samen. Er is veel waardering voor het werk dat Peter Heijkoop met collega's heeft gedaan. Het sociaal domein is het hart van de samenwerking. U wilt meer eigenaarschap met ruimte voor eigen raden, daarop is aanpassing gewenst. Er zijn twee opties of varianten om nader te onderzoeken, maar wel zijn er diverse kleuringen vanuit de pitches. Er lijkt meer draagvlak voor sturing via een klassieke GR (collegeregeling) dan voor het model centrum-/servicegemeente vanuit het beeld dat deze laatste ons mogelijk sturing kan ontnemen. Ook zijn er verschillende beelden inzake het verschil tussen centrum- en servicegemeente. Optie kan ook nog zijn om per taak te differentiëren welke taak via een GR of via een centrum/service-constructie wordt belegd. De optie klassieke GR betekent voor Dordrecht ook het aanpassen van de stemverhoudingen. Voorstel is om beide opties -eventueel in combinatie- uit te werken. Hierin worden ook de overige (bedrijfs)onderdelen van de GRD meegenomen. Gemeenten willen bij de uitwerking betrokken worden. Tempo houden is geen probleem, gezien de trechtering die we vandaag hebben bereikt. Wel gesprekken met belendende percelen in Zuid-Holland Zuid voeren. In vervolgonferentie in september knopen doorhakken.

Conclusie en afsluiting

De conclusie van de ochtend is dat de twee genoemde varianten in voorbereiding op een 3e bestuurlijke werkconferentie in september 2020, door de gezamenlijke gemeentesecretarissen zullen worden uitgewerkt.

[] sluit de ochtend af met de constatering dat we met elkaar tevreden kunnen zijn over het verloop van de discussie met trechtering richting 2 uitwerkingen. Noodzaak tot doorontwikkeling wordt onderkend. Het belang van inwoners staat voorop en niet de bestuurders. Het gesprek met het presidium Drechttraad was een eye-opener met veel begrip en ondersteuning voor de stappen die we hier zetten. Hoe verhoudt een nieuwe GR of centrum / service-gemeente constructie zich tot de behoefte aan maatwerk. Nodig om juiste balans te zoeken en cherrypicking te voorkomen. Aan ieder model kleven voor- en nadelen voor de gemeenten. Ook aandacht blijven houden voor de andere dochters binnen de GR. Samenwerking op schaal van ZHZ blijft belangrijk en daar is veel interesse, we vertrekken vanuit de 7 Drechtsteden-gemeenten en daarna ZHZ aanhaken. Inspiratiebijeenkomsten blijven nodig, we moeten ons niet beperken tot alleen formele besluitvormingsgremia. Vandaag is een belangrijk kantelpunt. De regio heeft goud in handen dat we moeten proberen te verzilveren. Dank aan [] en nu tijd voor zomereces. Goede zomer toegewenst.

Eindvoorstel bestuurlijk principe-besluit, voor te leggen aan onze 7 gemeenteraden:

- GRD wordt getransformeerd. Huidige tekst GRD wordt vervangen door een nieuwe GR-tekst.
- Zowel in de nieuwe GR als in de nieuwe service-gemeente helderheid over toe- en uittrekking/deelname. Uitnodigend naar omliggende gemeenten.
- In het kader van gedeeld eigenaarschap wordt de huidige GR omgebouwd naar een klassieke GR voor de sociale dienst, met daarin de volgende uitgangspunten:
 - Beleid hieromtrent wordt in de GR opgesteld en uitgevoerd, waarbij het lokaal primaat het startpunt is.
 - Robuust pakket van gezamenlijke diensten
 - Maatwerk meer dan nu mogelijk; eventuele meerkosten hiervan wel altijd voor de afnemer, ook voor wat betreft investering in lokale ambtelijke capaciteit
 - Bij besluiten streven naar consensus, maar indien er toch wordt gestemd moet er rekening worden gehouden enerzijds met belangen langs de lijnen van inwonersaantal / financiële bijdrage en anderzijds voorkomen dat er volledige overheersing is door "stedelijk gebied" of "poldergebied".
- Voor de overige dochters van de GRD wordt in principe gekozen voor een service-gemeente vanuit Dordrecht met zakelijke dienstverleningsovereenkomsten. Hierbij hanteren we verschillende service-levels met een transparant kostenplaatje. Geen gedwongen winkelnering en commitment voor een aantal jaar voor een bepaald level.
- Zowel de service-gemeente inzake bedrijfsvoering als de nieuwe GR op sociaal behoeft nadere uitwerking en inkleuring. Dordrecht komt voor Kerstmis als penvoerder met een voorstel daartoe en doet dat in samenspraak met de 7 gemeentesecretarissen. Voor wat betreft de GR "sociaal" wordt tevens een bestuurlijke klankbordgroep met portefeuillehouders gevormd inzake de inhoudelijke input.
- We vragen zo spoedig mogelijk commitment aan de 7 gemeenteraden op dit principebesluit. Dordrecht zal een eenduidig besluit voorbereiden dat via de colleges aan de 7 gemeenteraden kan worden voorgelegd.
- Definitieve besluitvorming wordt voorgelegd in de vorm van een aangepaste GR-tekst en aanvullende besluiten in Q1 van 2021
- Communicatie (zowel richting raden als organisatie(s) geschiedt eenduidig, voorbereid door penvoerder Dordrecht in samenspraak met de 7 gemeentesecretarissen).
- Er worden in het nieuwe model inspirerende kwartaalbijeenkomsten geïntroduceerd waar politiek, bedrijfsleven en kennisinstellingen elkaar ontmoeten, bestaande uit plenair deel, workshops en ruimte voor ontmoeting/lunch/borrel.
- Het jaar 2021 wordt benut voor de implementatie.
- Zowel inzake voortgang, communicatie en implementatie wordt in hoge mate het belang van de huidige organisatie en de medewerkers in acht genomen en betrokken.
- 1 januari 2022 moet e.e.a. doorgevoerd zijn, zodat de nieuwe collegeperiode goed kan starten.